

OHJAUKSEN KAUTTA YHTEISÖLLISYYTEEN – KEMIAN LAITOKSEN TOIMINTAMALLI

Piia Valto
Tiina Kiviniemi,
Saara Kaski

“Nuorison parasta tässä harrastetaan”★

★ Seinäteksti Jyväskylän yliopiston vanhassa juhlasalissa (1882)

Johdanto

Yhteisöllisyys

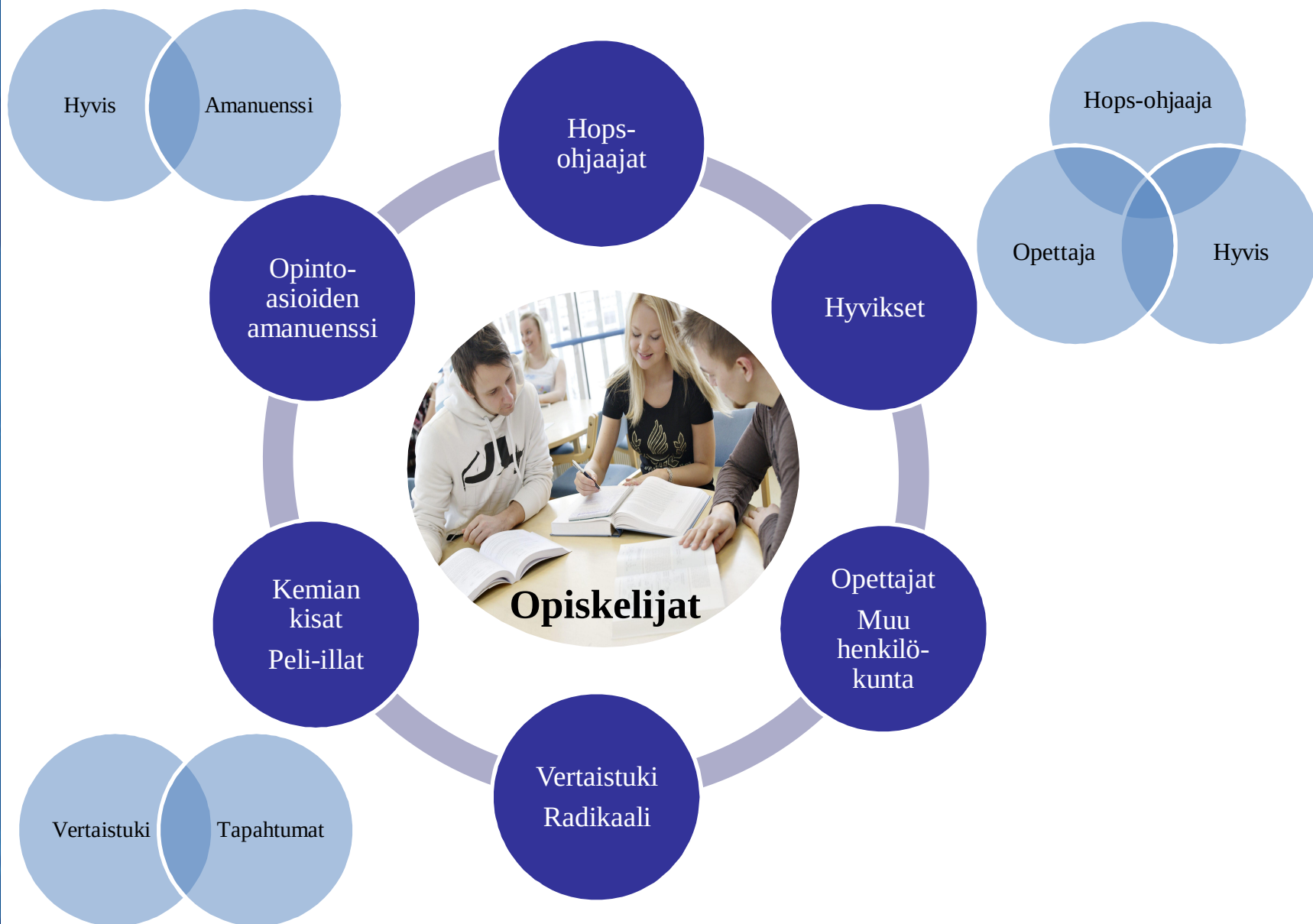
Hyvinvointi

Opintoihin
sitoutuminen

Tuki

Kemian laitoksen toimintamalli

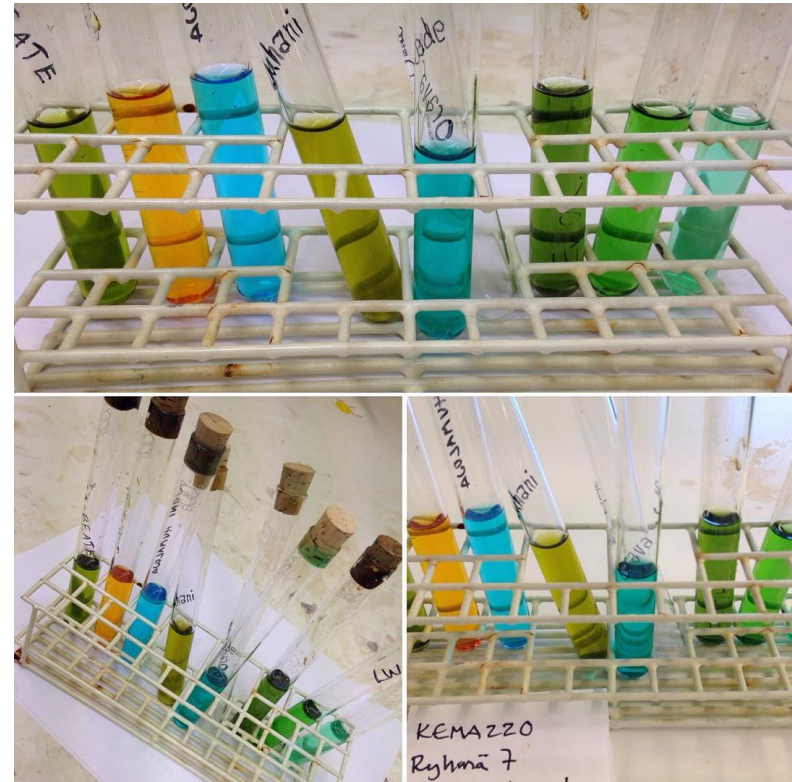
Käytännön esimerkkejä

- n Alkukeitos
- n HOPS-kurssi
- n HYVY-kurssi (Student life)
- n Peli-illat
- n Kurssiuudistukset: Analyyttisen kemian laboratorioskurssi, Uusimuotoiset viestintä- ja kieliopinnot

Alkukeitos - orientaatiokurssi

- n Ohjaus pienryhmissä
- n Tutustuminen laitokseen, henkilökuntaan ja toisiin opiskelijoihin
- n Opinto-ohjausta, työelämänäkökulmaa, yhteistä tekemistä

HOPS-kurssi

1 vuosi

- Alkukeitos (orientoiva opintojakso)
- Yksilökeskustelut
- Ryhmätapaamiset (3 kpl, 3*2 h)
- Ohjauksen tavoitteet:
 - Yksilökeskustelut: henkilökohtaista tukea ja neuvontaa
 - Ryhmätapaamiset: henkilökohtainen opintosuunnitelma (eHops), sivuaineopinnot, opiskelutaidot, kesätyöt, kemistien työllistyminen

2 vuosi

- Yksilökeskustelu
- Ryhmätapaaminen (1*2h)
- Ohjauksen tavoitteet:
 - Yksilökeskustelu: henkilökohtaista tukea ja neuvontaa
 - Ryhmätapaaminen: henkilökohtainen opintosuunnitelma (eHops), sivuaineopinnot, opiskelutaidot, orientaatio Tutkimusprojektiin ja LuK-tutkielman tekemiseen

3 vuosi

- Yksilökeskustelu (tarvittaessa)
- Ohjauksen tavoitteet:
 - Henkilökohtaisen opintosuunnitelman (eHops) hyväksyminen
 - LuK-tutkinto
 - Orientaatio maisteriopintoihin

Akateeminen opiskelukyky – muutakin kuin pisteitä

- n Hyvinvointi ja opiskelukyky
- n Haasteellisten tilanteiden tunnistaminen
- n Työkaluja hyvinvointiin ja opiskeluun
- n Vertaisryhmät

Peli-illat ainejärjestön kanssa

- n Yhteisöllisyys
- n HYVIS
- n Teemat
 - Kesätyö
 - Vaihto
 - Kandiaiheet

Opetuksen uudistamistyö*

Tutkimustulokset:

Motivaatio
Sitoutuminen
Innostuminen

*Matilainen R, Koliseva A, Valto P, Välisaari J (2016), Anal Bioanal Chem, to be submitted

Opetuksen uudistamistyö

- n Uusimuotoiset viestintä- ja kieliopinnot (Kielikeskus)
 - Opintojen oikea-aikaisuus
 - Kieliin ja viestintään liittyvät oppimistarpeet kemiassa
 - Kemian opintojen tukeminen
 - Työelämävalmiuksien parantaminen
- n Ryhmäjako tarkoituksella erilainen kuin tuutorryhmissä
- n Ryhmätyötaidot

Tulokset*

Yhteenkuuluvuus

- Laitoksen yleisilmeen arvioi hyväksi 81 % ja onnistuneeksi 12 %
- Joka toisen opiskelijan mielestä itse opiskelu motivoivaa
- Kemian opiskelu on mielekästä (91 %)
- Opettajat innostavia & motivoivia (77 %)

“Tykkään käydä laitoksella”

Hyvinvointi

Opintoihin
sitoutuminen

Tuki

*Tulonen, S. First year chemistry experience – kokonaisvaltainen hyvinvointi kemian opiskelun perustana, Pro gradu-tutkielma, Jyväskylän yliopisto, Kemian laitos, 2016.

Hyvinvointi

- Hyvis-toiminnasta hyötyä (44 %)
- “Tiedän mistä hakea apua henkilökohtaisiin asioihin liittyviin ongelmiin” (77 %)
- “Uskallan hakea tarvittaessa apua” (63 %)
- ”Tiedän laitokselta henkilön kenen puoleen kääntyä” (79 %)

Yhteenkuuluvuus

Opintoihin
sitoutuminen

Tuki

Opintoihin sitoutuminen

- Alkukeitos-kurssi hyvä pohja opiskelulle (86 %)
- Opintojen eteneminen aikataulussa (55 op tekevien lukumäärä kasvussa)
- Keskeyttämisprosentin lasku (~ 30 % nykyisin)
- Toissijaisten hakijoiden opintojen jatkuvuuden kasvu
- Joka neljäs hakija muuttanut mielipidettään opiskelupaikan suhteen

"Kemia osoittautui hyväksi ja mielenkiintoiseksi vaihtoehdoksi, vaikka hain aluksi muualle."

"Kemian parhaat puolet tulivat esille vasta opiskelujen aikana".

Yhteenkuuluvuus

Hyvinvointi

Tuki

Tuki

- Hops-ohjaus hyödyllistä (88 %)
- Joka neljäs osallistunut peli-iltaan
- Joka toinen Radikaalin toimintaan

“Kemian laitos pyrkii kokonaisvaltaisesti auttamaan kemian opinnoissa” (77 %)

Yhteenkuuluvuus

Opintoihin
sitoutuminen

Hyvinvointi

Johtopäätökset

n Se toimii!

- Opiskelijat näkevät laitoksen henkilökunnan ponnistelut merkityksellisiksi

n Ohjausmallilla on merkitystä opiskelijan integroitumiselle

- Opintojaan jatkavien lukumäärän kasvu
- Yhä useampi muuttaa mieltään opiskelupaikan suhteen
"Jäänkin kemialle opiskelemaan"
- Yhteisöllisyys näkyy laitoksella: peli-illat, Radikaalin toiminta, opetuksen kehitystyö, avoin opettaja-opiskelijasuhte

Yhteisöllisyys

Mitä?

Missä?

Miten?

Tuki/Ohjauksellisuus

Mitä?

Missä?

Miten?

KIITOS!

n Kysymyksiä? Ajatuksia?

n Kemian laitos, JY
www.jyu.fi/kemia

Viitteitä

Korhonen, V. (2014). Korkeakouluopintoihin kiinnittyminen yksilöllisen ja yhteisöllisen prosessin yhteisvaikutuksena. Teoksessa Pihlajaniemi, S., Villa, T., Lavikainen, E. & Valkeasuo, L. (toim.), *Oppia ikä kaikki. Kouluttautumisen edellytykset eri elämänvaiheissa*. Opiskelijatutkimuksen vuosikirja 2014. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus. Helsinki. <https://docs.google.com/file/d/0Bz1V9P-a-cT2ek9IZmpodjd4U0E/edit>

Korhonen, V. & Hietava, S. (2011). Mikä opiskelijaa motivoi, mikä ei? Sitoutuminen korkeakouluopintoihin motivaationäkökulmasta tarkasteltuna. Tampereen yliopisto. *Opintoihin kiinnittymisen arviointia kehittämässä* 87. Kasvatustieteiden yksikkö. Campus Conexus -projektin julkaisuja B:2. [http://www.campusconexus.fi/Portals/conexus/dokumentit/Mik%C3%A44-opiskelijaa-motivoi_Korhonen_Hietava_\[verkkoversio\]_20110321.pdf](http://www.campusconexus.fi/Portals/conexus/dokumentit/Mik%C3%A44-opiskelijaa-motivoi_Korhonen_Hietava_[verkkoversio]_20110321.pdf)

Korhonen, V. & Rautopuro, J. (2012a). Miksi opinnot eivät suju? Yliopisto-opintojen hitaan etenemisen ja opiskelemattomuuden yleiskuvaa ja ongelmia tunnistamassa. Teoksessa Mäkinen, J. Annala, V. Korhonen, S. Vehviläinen, A-M. Norrgrann, P. Kalli & P. Svärd (toim.), *Osallistava korkeakoulutus*. (s. 100-124). Tampere: Tampereen Yliopistopaino Oy – Juvenes Print. http://www.campusconexus.fi/Portals/conexus/dokumentit/Osallistava%20korkeakoulutus_ISBN_978-951-44-8947-1_20121030.pdf

Korhonen, V. & Rautopuro, J. (2012b). Hitaasti mutta epävarmasti – Onko opintoihin hakeutumisen lähtökohdilla yhteyttä opintojen käynnistymisongelmiin? Teoksessa V. Korhonen & M. Mäkinen (toim.) *Opiskelijat korkeakoulutuksen näyttämöillä*. (s. 87–112). Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden yksikkö. Campus Conexus –projektin julkaisuja A:1. http://www.campusconexus.fi/portals/conexus/dokumentit/opiskelijat_korkeakoulutuksen_nayttamoilla_isbn_978-951-44-8851-1_20121030.pdf

Kunttu, K. & Pesonen, T. (2013). *Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus, 2012*. Helsinki: Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tutkimuksia 47. http://www.yths.fi/filebank/1864-KOTT_2012_verkkoon.pdf

Laitinen, Laakkonen, Penttinen ja Anttonen: Nuorison parasta tässä harrastetaan. Teoksessa Pihlajaniemi, S., Villa, T., Lavikainen, E. & Valkeasuo, L. (toim.), *Oppia ikä kaikki. Kouluttautumisen edellytykset eri elämänvaiheissa*. Opiskelijatutkimuksen vuosikirja 2014. Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus. Helsinki. <https://docs.google.com/file/d/0Bz1V9P-a-cT2ek9IZmpodjd4U0E/edit>

Lähteenoja, S. (2010). *Uusien opiskelijoiden integroituminen yliopistoon: sosiaalipsykologinen näkökulma*. Sosiaalipsykologisia tutkimuksia 23. Helsingin yliopisto. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/23378/uusienop.pdf?sequence=2>

Viitteitä

Matilainen R, Koliseva A, Valto P , Välisaari J (2016), Anal Bioanal Chem, to be submitted

Mäkinen, J., Olkinuora, E. & Lonka, K. (2004) Students at risk: students' general study orientations and abandoning/prolonging the course of studies, *Higher Education*, 48, 173–188.

<http://link.springer.com/article/10.1023/B:HIGH.0000034312.79289.ab>

Repo, S. (2010) Yhteisöllisyys voimavarana yliopisto-opetuksen ja –opiskelun kehittämisessä. Helsingin yliopisto, Käyttäytymistieteiden laitos, Kasvatustieteellisiä tutkimuksia 228

<https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/19875/yhteisol.pdf>

Salmela-Aro, K. (2011). Opiskelu-uupumus ja -into. Teoksessa Kunttu, Komulainen, Makkonen, Pynnönen (toim.), *Opiskeluterveys. Opiskeluyhteisöjen hyvinvoinnin sekä opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen*. Helsinki: Duodecim.

Tiilikainen, A. (2000). *Uusi opiskelija ja yliopisto. Opiskelijoiden ensimmäisen opintovuoden kokemukset ja vastaanotto yliopistolla*. Helsinki, Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus rs 17/2000.

Tulonen, S. First year chemistry experience – kokonaisvaltainen hyvinvointi kemian opiskelun perustana, Pro gradu-tutkielma, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä, 2016. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-201607073529>

Törmä, S., Korhonen, V. & Mäkinen, M. (2012). Miten arvioida yliopisto-opiskelijan kiinnittymistä opintoihin? Teoksessa V. Korhonen & M. Mäkinen (toim.), *Opiskelijat korkeakoulutuksen näyttämöillä*. Campus Conexus -projektin julkaisuja A:1. Tampereen yliopisto, kasvatustieteiden yksikkö. <http://docplayer.fi/1123988-Osallistava-korkeakoulutus.html>

Valto, P. & Lundell, J. (2015). Opintojen alkuvaiheen hops-työskentelyn merkitys opintoihin sitoutumisessa. Yliopistopedagogiikka 22(1) 27-31. <https://lehti.yliopistopedagogiikka.fi/2015/03/26/opintojen-alkuvaiheen-hops-tyoskentelyn-merkitys-opintoihin-sitoutumiselle/>

Valto, P., Kiviniemi, T., Kaski, S. & Lundell, J. (2016). Opiskelijoiden hyvinvointi osa kemian opiskelua. Yliopistopedagogiikka, hyväksytty julkaistavaksi.

Valto, P., Tulonen, S. Kiviniemi, T. & Lundell, J. (2016). First year experience reduces dropouts from chemistry studies, to be submitted.

Valtonen, R. Alkukeitos-kurssi ja opintojen aloitus Jyväskylän yliopiston kemian laitoksella vuonna 2007, Pro gradu-tutkielma, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylä, 2008 <http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-200806265557>

